

**Татарстан Республикасы Зэй муниципаль районының
Якты Күл авыл жирлеге Советы
КАРАРЫ**

30.11.2021 ел.

№ 40

Инициатив проектлар турында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 26.1 һәм 56.1 статьялары нигезендә, Зэй муниципаль районының Якты Күл авыл жирлеге Уставына таянып, Татарстан Республикасы Зэй муниципаль районы Якты Күл авыл жирлеге Советы

КАРАР ИТТЕ:

1. Инициатив проектларны тәкъдим итү, карауга кертү, карау, шулай ук аларны конкурс нигезендә сайлап алуны үткәрү тәртибен кушымта нигезендә расларга.

2. Инициатив проектларны конкурс нигезендә сайлап алуны үткәрү комиссиясе составына кертү өчен Зэй муниципаль районы Якты Күл авыл жирлегенә Башкарма комитетына түбәндәгеләрне тәкъдим итәргә:

- Зэй муниципаль районы Якты Күл авыл башлыгы урынбасарын Абрамов Г. П.;

- законлылык, регламент, жирле үзидарә һәм депутат этикасы буенча даими комиссия рәисен Фардеев Р. Р.;

- бюджет-финанс мәсьәләләре, икътисадый үсеш һәм муниципаль милек буенча даими комиссия рәисен Салахеев А. А.

3. Зэй муниципаль районы Советының оештыру бүлегенә әлеге карарны массакүләм мәгълүмат чараларында бастырып чыгарырга, Татарстан Республикасының рәсми хокукый мәгълүмат порталында (PRAVO.TATARSTAN.RU) һәм Зэй муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырырга.

4. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны социаль-икътисадый үсеш, бюджет-финанс мәсьәләләре һәм муниципаль милек буенча даими комиссиягә йөкләргә.

Совет Рәисе

З. З. Мөхтәрөв

Зэй муниципаль районы
Якты Күл авыл жирлеге
Советының
2021 елның 30 ноябрь
40 номерлы карарына
кушымта.

Инициатив проектларны тәкъдим итү, карауга кертү, карау, шулай ук аларны конкурс нигезендә сайлап алуны уздыру тәртибе

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1 Әлеге Тәртип Татарстан Республикасының Зэй муниципаль районының «Якты Күл авыл жирлеге» муниципаль берәмлегендә инициатив проектларны тәкъдим итү, карауга кертү, карау, шулай ук аларны конкурс нигезендә сайлап алуны уздыру процедурасын билгели.

Инициатив проектларны карау, шулай ук аларны конкурс нигезендә сайлап алуны уздыру буенча вәкаләтле орган булып Зэй муниципаль районының Якты Күл авыл жирлеге Башкарма комитеты тора.

1.2 2. Әгәр Татарстан Республикасы Законнда һәм (яисә) башка норматив хокукый актында башкасы каралмаган булса, Татарстан Республикасы бюджетыннан бюджетара трансфертлар исәбенә финанс ярдәме алу өчен тәкъдим ителә торган инициатив проектларны тәкъдим итү, карауга кертү, фикер алышу, карау, шулай ук аларны конкурс нигезендә сайлап алуға бәйле мөнәсәбәтләргә карата әлеге Тәртип нигезләмәләре кулланылмый.

1.3 Инициатив проектларны гамәлгә ашыру түбәндәге территорияләр чикләрендә гамәлгә ашырылырга мөмкин:

- күпфатирлы торак йорт;
- күпфатирлы һәм (яисә) торак йортлар төркеме (шул исәптән урам яисә планлаштыру структурасының башка элементы);
- торак микрорайон (квартал);
- торак микрорайоннар (кварталлар) төркеме;
- торак пункт;
- торак пунктлар төркеме;
- жирлек;
- жирлекләр төркеме;
- гомуми файдаланудагы жир кишәрлекләрендә.

1.4 Жирле әһәмияттәге аерым мәсьәләләрне (жирле үзидарә органнарына бирелгән башка мәсьәләләрне) хәл итү һәм (яисә) аерым муниципаль программаларның чараларын үтәү буенча инициативалы проектларны гамәлгә ашыру максатларында башкарма комитетның муниципаль хокукый акты белән муниципаль берәмлек территориясен өлешләргә (округларга) бүлү каралырга мөмкин. Күрсәтелгән очракта инициатив проектлар муниципаль берәмлек территориясенә (округының) тиешле өлеш чикләрендә күрсәтелә, тикшерелә һәм гамәлгә ашырыла.

3.1 Инициатив проектны кертү проект инициаторы (инициатив төркем вәкиле) тарафыннан Башкарма комитетка инициатив проектның муниципаль берәмлек яисә аның өлеше халкы тарафыннан хуплануын раслый торган гражданнар жыелышы яисә конференциясе беркетмәсен, гражданнарны сораштыру нәтижәләрен һәм (яисә) имзалар кәгазьләрен жиберү юлы белән гамәлгә ашырыла.

3.2 Инициатив проект аны керткән көннән соң 30 көн эчендә Башкарма комитет тарафыннан каралырга тиеш. Инициатив проектларны карау элге Тәртипнең 5 бүлге нигезендә төзелә торган инициатив проектларны конкурс нигезендә сайлап алуны үткәрү комиссиясе (алга таба - комиссия) тарафыннан гамәлгә ашырыла. Инициатив проектны карау нәтижәләре буенча комиссия Башкарма комитет житәкчесенә элге Тәртипнең 3.3 пунктында күрсәтелгән түбәндәге карарларның берсен кабул итәргә тәкъдим итә.

3.3 Инициатив проектны карау нәтижәләре буенча түбәндәге карарларның берсе кабул ителә:

1) инициатив проектны хупларга һәм аның өстендә эшләүне муниципаль берәмлек бюджеты турындагы карар белән каралган бюджет ассигнованиеләре чикләрендә муниципаль берәмлек бюджеты проектын төзү һәм карау тәртибенә (муниципаль берәмлек бюджеты турындагы карарга үзгәрешләр кертү) ярашлы һәм (яисә) тиешле максатларга һәм (яисә) туры китереп дәвам итәргә;

2) инициатив проектны хуплаудан баш тартырга һәм инициатив проектны хуплаудан баш тарту сәбәпләрен күрсәтеп, аны проект инициаторларына кире кайтарырга.

3.4 Инициатив проектны хуплаудан баш тарту турындагы карар түбәндәге очраklarның берсендә кабул ителә:

1) инициатив проектны кертүнең һәм аны карауның билгеләнгән тәртибен үтәмәү;

2) инициатив проектның федераль законнар һәм Россия Федерациясенә башка норматив хокукый актлары таләпләренә, Россия Федерациясе субъекты законнарына һәм башка норматив хокукый актларга, муниципаль берәмлек Уставына туры килмәве;

3) жирле үзидарә органнарының тиешле вәкаләтләре һәм хокуклары булмаганлыктан, инициатив проектны гамәлгә ашыру мөмкин булмау;

4) инициатив проектны гамәлгә ашыру өчен кирәкле чаралар күләмендә чыганагы инициатив түләүләр булмаган муниципаль берәмлекнең бюджет чаралары булмау;

5) инициатив проектта тасвирланган проблеманы нәтижәлерәк хәл итү мөмкинлегә булу;

б) инициатив проектны конкурс буенча сайлап алуны узмаган дип тану.

3.5 Башкарма комитет, элге Тәртипнең 3.4 пунктының 5 пунктчасында каралган очракта, проект инициаторларына бергәләп инициатив проектны эшләп бетерергә тәкъдим итәргә хокуклы, шулай ук аны үз компетенцияләре нигезендә башка муниципаль берәмлекнең яисә дәүләт органының жирле үзидарә органы каравына тәкъдим итәргә тиеш.

3.6 Башкарма комитетка берничә, шул исәптән эчтәлеге буенча шундый ук өстенлекле проблемалар тасвирланган, инициатив проект кертелгән очракта Башкарма комитет әлеге Тәртипкә кушымтада күрсәтелгән бәяләү критерийлары нигезендә инициатив проектларны бәяләү юлы белән конкурс нигезендә сайлап алуны уздыра.

3.7 Инициатив проектны карау, инициатив проектны гамәлгә ашыру барышы, шул исәптән акчаларны куллану, аны гамәлгә ашыруда кызыксынучы затларның мөлкәти һәм (яисә) хезмәт белән катнашуы турында мәгълүмат Зәй муниципаль районының рәсми сайтында бастырып чыгарылырга (халыкка житкерелергә) тиеш. Инициатив проектны гамәлгә ашыру йомгаклары турында башкарма комитетның хисабы инициатив проектны гамәлгә ашыру тәмамланган көннән соң 30 календарь көн эчендә Зәй муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырылырга (халыкка житкерелергә) тиеш.

4. Инициатив проектларны конкурс нигезендә сайлап алуны оештыру һәм уздыру

4.1. Башкарма комитет инициативасы белән алга таба аларны конкурс нигезендә сайлап алу максатыннан инициатив проектларны кабул итү игълан ителергә мөмкин. Конкурста сайлап алуны оештыру һәм уздыру өчен Башкарма комитет (алга таба - конкурс нигезендә сайлап алуны оештыручы):

4.1.1. конкурс нигезендә сайлап алуны үткәрүнең датасын билгели;

4.1.2. конкурс нигезендә сайлап алуны үткәрү турында хәбәрнамә эзерли һәм аны Зәй муниципаль районының рәсми сайтына урнаштыра.

Конкурста сайлап алу үткәрелү турында хәбәрнамәдә конкурс нигезендә сайлап алуда катнашу өчен кирәкле документларны кабул итүнең адресы, датасы, башлану һәм тәмамлану вакыты күрсәтелергә тиеш;

4.1.3. кергән инициатив проектларны, шулай ук аларга теркәлгән документларны һәм материалларны кабул итүне, исәпкә алуны һәм саклауны тәэмин итә;

4.1.4. комиссия эшчәнлеген техник яктан тәэмин итүне гамәлгә ашыра;

4.1.5. инициатив проектларны кабул итү тәмамланганнан соң 5 эш көненнән дә соңга калмыйча комиссия утырышын оештыра;

4.1.6. конкурс нигезендә сайлап алу нәтижәләрен конкурста катнашучыларга хәбәр итә.

4.2. Конкурста сайлап алуда катнашу өчен конкурста сайлап алуны оештыручыга хәбәрдә күрсәтелгән срокта түбәндәге документлар жиберелә:

4.2.1. инициатив проект;

4.2.2. инициатив проектның муниципаль берәмлек халкы яисә аның өлеше тарафыннан хуплануын раслый торган гражданнар жылышы яисә конференциясе беркетмәсе, гражданнарны сораштыру нәтижәләре һәм (яисә) имзалар кәгазьләре;

4.2.3. проект инициаторлары яисә инициатив төркем вәкилләре (вәкилләре) тарафыннан имзаланган инициатив проектны гамәлгә ашыруда гарантияле хатлар рәвешендә финанс белән тәэмин итү, мөлкәт һәм (яисә) хезмәт катнашуы буенча йөкләмәләренә раслаучы документларның күчермәләре;

4.2.4. инициатив проектны гамэлгә ашыру кысаларында эшләр башкару каралган объектның һәм (яисә) инициатив проектны гамэлгә ашыру кысаларында сатып алуға планлаштырыла торган объектның агымдагы торышының төсле фоторәсемнәре;

4.2.5. әгәр инициатив проект товарлар сатып алуға, хезмәтләр күрсәтүгә юнәлтелгән булса, инициатив проектның бәясен раслый торган товарлар сатып алуға/хезмәтләр күрсәтүгә чыгымнар сметасы, яисә инициатив проект эшләрне башкаруға юнәлтелгән булса, инициатив проектның бәясен раслый торган локаль смета исәбе.

4.3. Әлеге Тәртипнең 4.2 пунктында күрсәтелгән документлар кәгазь һәм электрон чыганакта тапшырыла торган документларның исемлеген теркәп бирелә.

4.4. Конкурста сайлап алуға тәкъдим ителгән инициатив проект түбәндәге таләпләргә туры килергә тиеш:

4.4.1. инициатив проект жирле әһәмиятгәгә мәсьәләләр кысаларында конкрет проблеманы яисә муниципаль берәмлек территориясе чикләрендә жирле үзидарә органнарына бирелгән башка мәсьәләләрне хәл итүгә юнәлдерелергә;

4.4.2. инициатив проект жир эшләрне башкаруға, объектларның техник паспортларын, объектларны энергетик тикшерү паспортларын, жылылык, су белән тәмин итү һәм су чыгару схемаларын эзерләүгә, скважиналарның санитар саклау зоналарын билгеләүгә, проект-смета документларын эзерләүгә юнәлдерелгән чараларны үз эченә алмаска тиеш.

4.5. Әлеге Тәртипнең 4.2 пунктында күрсәтелгән документлар һәр инициатив проектка тапшырыла.

4.6. Конкурста сайлап алуда катнашучылар конкурс нигезендә сайлап алуны үткәргә кадәр инициатив проектны кире алырга һәм конкурста сайлап алуда катнашудан баш тартырга хокуклы, бу хакта оештыручыларга язмага рәвештә хәбәр ителә.

4.7. Конкурста сайлап алуда катнашу өчен тәкъдим ителгән инициатив проект, аны тапшыруның датасын һәм вакытын күрсәтеп, махсус журналда теркәлергә тиеш. Тапшырылган документлар исемлегә күчермәсенә теркәлү номерын күрсәтеп, конкурс нигезендә сайлап алуда катнашу өчен инициатив проектны бирү көне һәм вакыты турында тамга салына.

4.8. Комиссия әлеге Тәртипнең 4.2 пункты нигезендә тапшырылган документларны тулылыгына, әлеге Тәртипнең 4.2-4.5 пунктларында күрсәтелгән таләпләрнең үтәлүенә тикшерә, инициатив проектларны әлеге Тәртипкә кушымтада күрсәтелгән инициатив проектларны бәяләү критерийлары нигезендә бәяли, һәм документлар кабул итү тәмамланган көннән соң 10 эш көне эчендә конкурс нигезендә сайлап алу нәтижәләре турында карар кабул итә.

4.9. Инициатив проектларны бәяләү нәтижәләре буенча иң күп балл жыйган инициатив проектлар конкурс нигезендә сайлап алуда жиңүчеләр дип таныла. Бәяләү нәтижәләре буенча бер призыв урынга бер үк санда баллар жыйган берничә инициатив проект дәгъва кылса, махсус журналда иртәрәк срок белән теркәлгән инициатив проект өстенлеккә ия була.

4.10. Конкурста сайлап алу нәтижәләрен исәпкә алып, Башкарма комитет әлеге Тәртипнең 3.3 пункты нигезендә карар кабул итә.

5. Комиссия һәм аның эш тәртибе

5.1. Инициатив проектларны конкурс нигезендә сайлап алу комиссия тарафыннан башкарыла. Комиссия составы Башкарма комитет тарафыннан раслана. Мондый чакта комиссия әгъзаларының гомуми санының яртысы жирле үзидарәнен вәкиллекле органы тәкъдимнәре нигезендә билгеләнә.

5.2 Комиссия муниципаль берәмлектә инициатив проектларны карау һәм (яисә) конкурс нигезендә сайлап алуны уздыру өчен төзелгән коллегияль орган булып тора. Комиссия составына комиссия рәисе, комиссия рәисе урынбасары, комиссия секретаре һәм комиссия әгъзалары керә. Күрсәтелгән затларның һәркайсы бер тавышка ия.

5.3 Комиссия эшенә тавыш бирү хокукыннан башка бәйсез экспертлар жәлеп ителергә мөмкин.

5.4. Комиссия түбәндәге функцияләргә башкара:

5.4.1. әлеге Тәртипнең 4.8 пунктында күрсәтелгән вәкаләтләргә гамәлгә ашыра;

5.4.2. инициатив проектларның әлеге Тәртиптә билгеләнгән таләпләргә туры килүен тикшерә;

5.4.3 әлеге Тәртипкә кушымтада күрсәтелгән инициатив проектларны бәяләү критерийлары нигезендә инициатив проектларны карый һәм бәяли;

5.4.4. инициатив проектларны карау һәм бәяләү нәтижәләре турында карар кабул итә.

5.5. Комиссия утырышта аның әгъзаларының расланган составының яртысыннан артыгы катнашса, карарлар кабул итәргә хокуклы.

5.6. Комиссия карарлары комиссия составына керүче затларның утырышта катнашучыларының гади күпчелек тавышы белән кабул ителә. Тавышлар тигезләнгән очракта, утырышта рәислек итүченә яисә комиссия рәисе булмаган чорда аның вазыйфаларын башкаручы комиссия рәисе урынбасары тавышы хәлиткеч булып тора.

5.7. Комиссия рәисе комиссия эшен оештыра, аның эшчәнлегенә җитәкчелек итә, комиссиянең чираттагы утырышының көн тәртибен формалаштыра, комиссия әгъзаларына йөкләмәләр бирә, комиссия утырышларында рәислек итә.

Комиссия рәисе урынбасары вакытлыча булмаган очракта комиссия рәисе вазыйфаларын башкара. Комиссия секретаре комиссия әгъзалары, комиссия утырышына чакырылган проектлар инициаторлары һәм башка затларга комиссия утырышы турында хәбәр итә, комиссия эшләрен башкаруны оештыра һәм алып бара.

5.8. Комиссия утырышлары күзгә-күз (очный) формада уздырыла. Муниципаль берәмлек территориясендә югары эзерлек режимы, гадәттән тыш хәл режимы, чикләү чаралары (карантин), гадәттән тыш яисә хәрби хәл режимы гамәлдә булган чорда яисә башка гадәттән тыш хәлләр килеп чыкканда комиссия утырышлары заманча мәгълүмат-телекоммуникация технологияләрен куллану юлы белән дистанцион рәвештә үткәрелергә мөмкин.

Комиссия утырышында кабул ителә торган карарлар беркетмә белән рәсмиләштерелә, беркетмәгә комиссия утырышында рәислек итүче һәм комиссия утырышында катнашучы барлык әгъзалар тарафыннан комиссия утырышы уздырылган көннән соң 3 эш көне эчендә имза салына. Беркетмә Зәй муниципаль районының рәсми сайтында аңа имза салынган көннән соң 3 эш көне эчендә урнаштырыла.

6. Инициатив проектны гамәлгә ашыру

6.1. Инициатив проектны гамәлгә ашыру турында Башкарма комитет карар чыгара.

6.2. Инициатив проектны гамәлгә ашыру турында карарда түбәндәгеләр булырга тиеш:

- 1) инициатив проектны гамәлгә ашыру нәтижәсендә (аның адресын яисә урнашу урынын күрсәтеп) төзелергә тиешле объект исеме яисә инициатив проектны гамәлгә ашыруга юнәлтелгән чара исеме;
- 2) муниципаль берәмлек бюджеты акчаларын тоту (төзү, реконструкцияләү, сатып алу, чара (чаралар) үткәрү, башкасы);
- 3) инициатив проектны гамәлгә ашыруга бүлеп бирелә торган муниципаль берәмлек бюджеты акчаларын баш бүлүченең исеме;
- 4) объектны файдалануга тапшыру (сатып алу), чараны (чараларны) гамәлгә ашыру срогы;
- 5) инициатив түләүләр күләме бүленгән объектның фаразланган (чик) бәясе яисә чараны (чараларны) уздыруга акчаның иң чик күләме;
- 6) инициатив түләүләр күләмен күрсәтеп, объектның күздә тотыла торган (иң чик) бәясен яисә чараны (чараларны) уздыруга акчаларның иң чик күләмен елларга бүлү.
- 7) инициатив проектны гамәлгә ашыруда кызыксынган затларның финанс, мөлкәт һәм (яисә) хезмәт белән катнашуы турында белешмәләр.

Инициатив проектларны
тәкъдим итү, карауга кертү,
карау, шулай ук аларны
конкурс нигезендә сайлап
алуны уздыру тәртибенә
кушымта

Инициатив проектларны бәяләү критерийлары

№ п/п	Критерийның исеме	Критерий буенча баллар
1	Проблеманың актуальлеге (кискенлеге)	
	бик югары - проблема халык тарафыннан хәлиткеч буларак бәяләнә, проблеманы хәл итү халыкның тормышын тәэмин итү һәм саклап калу өчен кирәк.	10
	югары – проблема халык тарафыннан зур әһәмияткә ия дип бәяләнә, аны хәл итмәү тормыш сыйфатына тискәре йогынты ясагачак	7
	уртача - проблема халык тарафыннан актуаль дип бәяләнә, аны хәл итү тормыш сыйфатын яхшыртуга китерергә мөмкин	4
2	Проектны гамәлгә ашыруга комплекслы якин килү:	
	әйе	10
	юк	0
3	Халыкның аз тәэмин ителгән төркемнәре өчен инициативалы проектның адаптивлыгы:	
	әйе	10
	юк	0
4	Инициатив проектны хуплаган гражданнар саны:	
	500 кешедән артык	10
	250 дән 500 кешегә кадәр	7
	50 дән 250 кешегә кадәр	5

	50гэ кадэр кеше	3
5	Инициатив проект нэтижелэрен тоту (аларга ярдэм итү) максатларында алдагы чорларда бюджет чыгымнарын гамэлгэ ашыру зарурлыгы	
	юк	10
	эйе	0
6	Оригинальлеге, креативлыгы	
	эйе	10
	юк	0
7	Инновацион технологиялэрне, яна техник чишелешлэрне куллану	
	эйе	10
	юк	0
8	Заявкада презентация материаллары, дизайн-проект булуы	
	эйе	10
	юк	0
9	Жэмэгатъчелекнең инициатив проектны эзерлэүдэ һәм гамэлгэ ашыруда катнашуы	
9.1	Инициатив проектның гомуми бэясеннән инициатив түлэүлэр өлөшө	
	инициатив проектның гомуми бэясененң 20 % ыннан	10
	инициатив проектның гомуми бэясененң 15 % ыннан 20 % ына кадэр	8
	инициатив проектның гомуми бэясененң 10 % ыннан 15 % ына кадэр	5
	инициатив проектның гомуми бэясененң 0 % ыннан 10 % ына кадэр	1
9.2	Инициатив проектны гамэлгэ ашыруда мөлкәти һәм (яисә) хезмэт катнашуы	
	эйе	5
	юк	0